

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot STWIORB

Przedmiotem niniejszej ogólnej specyfikacji technicznej (STWIORB) są wymagania dotyczące wykonania i odbioru umocnienia stożków przyczółków i skarp przy drogowych obiektach inżynierskich dla zadania:

Przebudowa drogi powiatowej nr 1114R relacji Stale do drogi nr 9 w miejscowości Stale w zakresie umocnienia poboczy drogowych wraz z wykonaniem elementów BRD

1.2. Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych – STWiORB jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w punkcie 1.1.

1.3. Zakres robót objętych STWIORB

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą zasad prowadzenia robót związanych z wykonaniem i odbiorem umocnienia ustabilizowanych skarp przy obiekcie biologiczną osłoną przeciwoerozyjną przy użyciu geokraty z wypełnieniem komórek humusem.

1.4. Określenia podstawowe

1.4.1. Wskaźnik zagęszczenia gruntu - wielkość charakteryzująca stan zagęszczenia gruntu, określona wg wzoru:

$$I_s = \frac{\rho_d}{\rho_{ds}}$$

gdzie:

ρ_d - gęstość objętościowa szkieletu gruntu w nasypie, określona wg BN-77/8931-12 [8], w gramach na centymetr sześcienny,

ρ_{ds} - maksymalna gęstość objętościowa szkieletu gruntu zagęszczonego wg PN-B-04481:1988 [9], w gramach na centymetr sześcienny.

1.4.2. Biologiczna osłona skarp - powłoka ochronna utworzona w sposób naturalny z gruntu przerośniętego korzeniami roślin, inplantowanych na skarpach przez humusowanie i obsiewanie nasionami roślin w sposób tradycyjny lub metodą hydroobsiewu.

1.4.3. Geokrata – elastyczna struktura przestrzenna, wykonana z taśm polimerowych pełnych, nacinanych lub perforowanych, połączonych ultradźwiękowymi zgrzewami punktowymi.

1.4.4. Rowkowanie – wykształcenie na powierzchni skarpy rowków o głębokości 3÷4 cm w odstępach 0,5÷1,0 m, ułożonych poziomo lub pod kątem 30÷45°, celem dobrego połączenia humusu z gruntem powierzchni skarpy.

1.4.5. Pozostałe określenia podstawowe są zgodne z obowiązującymi, odpowiednimi polskimi normami i z definicjami podanymi w STWIORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1], pkt 1.4.

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót

Ogólne wymagania dotyczące robót podano w STWIORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1], pkt 1.5.

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z dokumentacją projektową, STWIORB, poleceniami Inżyniera i inspektora nadzoru terenów zieleni.

2. MATERIAŁY

2.1. Ogólne wymagania dotyczące materiałów

Ogólne wymagania dotyczące materiałów, ich pozyskiwania i składowania, podano w STWIORB DM.00.00.00 „Wymagania ogólne”.

Zgodnie z Ustawą o wyrobach budowlanych z dn. 16.04.2004 r., (Dz. U. z dnia 02.07.2014 r., poz. 883; Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu - z późniejszymi zmianami), wyrób budowlany (materiał) dopuszczony jest do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych, jeżeli jest

– oznakowany CE - wyrób objęty normą zharmonizowaną lub zgodny z wydaną dla niego europejską oceną techniczną

– oznakowany znakiem budowlanym B - wyrób nieobjęty normą zharmonizowaną: znak B świadczący o zgodności z Polską Normą albo aprobatą techniczną,

– wyroblem jednostkowym produkowanym według indywidualnej dokumentacji technicznej - wytworzonym i wbudowanym zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami krajowymi produkowanym

– wyroblem produkowanym na terenie budowy według indywidualnej dokumentacji technicznej - wytworzonym i wbudowanym zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami krajowymi

Producent wyrobu budowlanego winien dołączyć do wszystkich zastosowanych wyrobów deklarację właściwości użytkowych (oznakowanie CE) lub krajową deklarację zgodności (oznakowanie B).

Sposób deklarowania oraz oceny zgodności wyrobu budowlanego określa Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych (Dz. U. Unii Europejskiej 4.4.21 [PL]) - oznakowanie CE lub Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobu deklarowania zgodności

wyrobów budowlanych oraz sposobu ich znakowania znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198, poz. 2041 z 2004 r.) - oznakowanie B

Przedmiotem niniejszej STWIORB jest umocnienie skarp przy obiektach geosyntetykiem komórkowym (geokratą) z wypełnieniem komórek betonem. Zastosowana geokrata powinna być materiałem, który:

- wzmacnia nasyp,
- umożliwia swobodny spływ i wsiąkanie wody.

Jeżeli dokumentacja projektowa nie przewiduje inaczej do umocnienia skarp geokratą można stosować materiały o właściwościach podanych poniżej.

2.2. Geokrata

2.2.1. Materiał do produkcji geokraty

Do produkcji geokraty powinien być stosowany polietylen dużej gęstości (HDPE).

Materiał zastosowany do produkcji taśm geokraty powinien:

- być odporny na działanie promieni UV,
- być odporny na czynniki chemiczne i biologiczne,
- być nieszkodliwy dla środowiska naturalnego,
- nie wchłaniać wody,
- spełniać wymagania podane w tablicy 1.

Tablica 1. Właściwości HDPE do produkcji geokraty

Lp.	Właściwości	Jednostki	Wymagania	Metody badań wg
1	Gęstość	g/cm ³	Ok.0,95	PN-C-89035:1992 [6]
2	Wytrzymałość na rozciąganie	kN/m ²	≥21000	PN-C-89034:1981 [5]
3	Odporność na korozję naprężeniową	H	≥2000	PN-C-89049:1976 [7]

2.2.2. Konstrukcja geokraty

Geokrata powinna stanowić przestrzenny system złożony z obustronnie uszorstnionych taśm z PEHD, zgrzanych ze sobą za pomocą ultradźwięków. Odległość zgrzein powinna wynosić nie więcej niż 350 mm.

Wysokość geokraty powinna być zgodna z dokumentacją projektową i może wynosić od 50 mm do 300 mm.

Taśmy, z których wykonana jest geokrata powinny mieć obie powierzchnie teksturowane (na powierzchni powinny być wykształcone wgłębienia o głębokości nie mniejszej niż 0,2 mm w ilości co najmniej 15 wgłębien na cm²). Grubość taśmy powinna wynosić ok. 1,5 mm.

Do wzmacniania gruntu silnie nawodnionego należy stosować geokratę z taśm perforowanych.

Wytrzymałość taśmy oraz wytrzymałość połączeń na rozrywanie w zależności od szerokości taśmy powinny spełniać wymagania podane w tablicy 2.

Tablica 2. Właściwości geokraty

Lp.	Właściwości	Jednostka	Wysokość geokraty, mm	Metoda badania wg
			150	
1	Szerokość taśmy	mm	150	Przymiarem
2	Wytrzymałość taśmy na rozciąganie*)	kN	≥5,0	PN-C-89034:1981 [5]
3	Wytrzymałość połączenia na rozrywanie	kN	≥4,2	PN-C-89034:1981 [5]
4	Wydłużenie przy zerwaniu taśmy	%	≥600	

*) Podano wytrzymałość geokraty nieperforowanej

2.2.3. Elementy kotwiące geokratę

Kotwy powinny być wykonane ze stali gładkiej lub żebrowanej spełniającej wymagania STWIORB M-12.01.00 [3]. Wymiary kotwi określa projektant na podstawie obliczeń geotechnicznych lub instrukcji producenta geokraty. Zwykle są to odpowiednio ukształtowane pręty średnicy $\phi = 8,0 \div 10,0$ mm i długości $300 \div 600$ mm.

Podczas stabilizowania przypowierzchniowych warstw gruntu dużych skarp nasypów i wykopów obok zakotwień punktowych, można stosować liniowe zakotwienie geokraty przy pomocy lin o małym wydłużeniu z uwzględnieniem pełzania i starzenia się materiału w całym obliczeniowym okresie pracy konstrukcji tj. $60 \div 90$ lat. Wymaganą wytrzymałość lin $[R_t]$ i maksymalne wydłużenie $[\epsilon_r]$ ustala projektant w projekcie stabilizacji skarpy. Ponadto:

- a) liny muszą posiadać całkowitą odporność na działanie wody i zmiany temperatury otoczenia w przedziale $+40^\circ\text{C} - 40^\circ\text{C}$ oraz agresywne działanie środowiska i mikroorganizmów,

b) nie mogą oddziaływać negatywnie na ludzi, faunę i florę.

3. SPRZĘT

3.1. Ogólne wymagania dotyczące sprzętu

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w STWIORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1], pkt 3.

3.2. Sprzęt do wykonania robót

Do wykonania robót stosuje się:

- sprzęt do pozyskania ziemi urodzajnej (np. spycharki gąsienicowej, koparki),
- równiarki,
- ubijaki o ręcznym prowadzeniu,
- wibratory samobieżne,
- drobny sprzęt ręczny (np. łopaty, grabie, siekierki, młotki, taczki, drabiny, liny),
- ramy montażowe do rozkładania geokraty

oraz inne sprzęty zaakceptowane przez Inżyniera.

Wykonawca jest zobowiązany do używania takich maszyn i urządzeń, które nie wywołają niekorzystnego wpływu na jakość wykonywanych robót. Ilość i wydajność sprzętu powinny gwarantować realizację robót w sposób zgodny z dokumentacją projektową i wytycznymi STWIORB. Maszyny, urządzenia i narzędzia nie gwarantujące dotrzymania wymagań określonych w dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznej nie mogą być dopuszczone do wykonywania robót.

4. TRANSPORT

4.1. Ogólne wymagania dotyczące transportu

Ogólne wymagania dotyczące transportu podano w STWIORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1], pkt 4.

4.2. Transport materiałów do wykonania umocnienia

4.2.1. Transport geokraty

Geokratę należy transportować zgodnie z wymaganiami producenta. Na czas transportu i składowania rolki geokraty powinny być zabezpieczone przed rozwinięciem. Opakowania nie należy zdejmować aż do momentu wbudowania. Na każdym opakowaniu geokraty powinna być umieszczona etykieta zawierająca dane:

- oznaczenie wyrobu,
- nazwę i adres producenta,
- datę produkcji,
- numer rolki,
- wymiary w rolce,
- masę rolki,
- masę powierzchniową,
- numer odpowiedniej normy lub aprobaty technicznej.

W czasie transportu i przechowywania należy chronić geokratę przed działaniem promieni słonecznych dłuższym niż 30 dni, uwzględniając również przewidywany okres między wbudowaniem, a jej zakryciem ziemią urodzajną. Geokratę należy przechowywać i transportować wyłącznie w rolkach opakowanych fabrycznie. Podczas ładowania, rozładowywania i składowania należy zabezpieczyć rolki przed uszkodzeniem mechanicznym lub chemicznym oraz przed działaniem wysokich temperatur i promieni słonecznych.

5. WYKONANIE ROBÓT

5.1. Ogólne zasady wykonywania robót

Ogólne zasady wykonywania robót podano w STWIORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1], pkt 5.

5.2. Przygotowanie robót

Przed rozpoczęciem prac Wykonawca przedstawia Inżynierowi do akceptacji:

- a) projekt organizacji i harmonogram robót, uwzględniający wszystkie warunki budowy,
- b) projekt stabilizacji skarp uwzględniający:
 - roboty przygotowawcze z uwzględnieniem docelowej geometrii stabilizowane skarpy,
 - sposób przygotowania podłoża pod umocnienie, w tym sposób jego odwodnienia,
 - uzasadniony geotechnicznymi obliczeniami wybór typu geokraty i sposobu jej zakotwienia,
 - sposób wypełnienia komórek geokraty,
 - biologiczną zabudowę powierzchni skarpy (metodą implantowania roślin oraz wybór mieszanki nasion traw),
- c) propozycję doboru konkretnych materiałów (geokrata, materiał siewny) z deklaracjami zgodności z aprobatą techniczną lub odpowiednią normą, potwierdzającymi parametry proponowanych materiałów,
- d) próbne odcinki implantacji roślin wykonane wg rysunków i specyfikacji z materiałów akceptowanych przez Inżyniera. Odcinek próbny powinien składać się co najmniej z dwóch poletek o powierzchni $F \geq 100 \text{ m}^2$, zlokalizowanych na zacienionej (północnej) i niezacienionej (południowej) powierzchni skarpy.

5.3. Przygotowanie podłoża pod wykonanie umocnienia

Przed wykonaniem umocnienia stożka lub skarpy należy sprawdzić wskaźnik zagęszczenia gruntu. Jeżeli dokumentacja projektowa, ani STWIORB nie precyzują inaczej badanie wskaźnika zagęszczenia, wg pktu 1.4.1 należy wykonywać co najmniej 3 razy na 100 m^2 każdej zagęszczanej warstwy i, lecz nie rzadziej niż 3 razy dla

każdej podpory. Wskaźnik zagęszczenia, w zależności od lokalizacji umocnienia, powinien być zgodny z STWIORB M-11.01.04 [2].

Jeżeli badania kontrolne wykazą, że zagęszczenie warstwy nie jest wystarczające, to Wykonawca powinien spulchnić warstwę, doprowadzić grunt do wilgotności optymalnej i powtórnie zagęścić. Jeżeli powtórne zagęszczenie nie spowoduje uzyskania wymaganego wskaźnika zagęszczenia. Wykonawca powinien usunąć warstwę i wbudować nowy materiał, o ile Inżynier nie zezwoli na ponowienie próby prawidłowego zagęszczenia warstwy.

Rzędne wykonanych nasypów i ich spadki powinny być zgodne z dokumentacją projektową. Dopuszczalne odchyłki od projektowanych rzędnych nie powinny przekraczać ± 2 cm. Odchylenia od założonego spadku nie powinny przekraczać 5%. Nierówność powierzchni wykonanego stożka lub skarpy (wybrzuszenia i wklęsnięcia) mierzona łata długości 4 m nie powinna przekraczać ± 5 cm.

Dla lepszego powiązania humusu z podłożem na powierzchni skarpy należy wykonać rowki pod kątem 30° ÷ 45° o głębokości 3,0÷5,0 cm w odstępach ok. 1,0 m.

5.4. Umocnienie skarpy przez budowę biologicznej osłony przeciwerozyjnej

5.4.1. Montaż i zakotwienie geokraty

Geokratę układa się na powierzchni skarpy, przygotowanej wg wymagań pktu 5.3 sekcjami, za pomocą dostarczonych przez producenta lekkich ram montażowych, umożliwiających dokładne rozciągnięcie sekcji i nadanie geokracie nominalnych wymiarów. Montaż bez zastosowania ram wymaga każdorazowo wymierzenia powierzchni na jaką należy rozciągnąć sekcję geokomórek. Po ułożeniu, wszystkie skrajne komórki sekcji należy połączyć z sekcjami wcześniej rozłożonymi przy pomocy, dostarczonych przez producenta taśm samozaciskowych oraz przymocować do podłoża kotwami stalowymi $\phi \geq 8,0$ mm $L = b + 300$ mm (b = szerokość pasma). W szczególnych przypadkach projektant może przewidzieć wzmocnienie punktowego umocowania geokraty umocowaniem liniowym, przy pomocy lin zakotwionych wg projektu stabilizacji skarpy w pobliżu górnej i dolnej krawędzi oraz na płaszczyźnie skarpy. Wszystkie kotwie muszą być wbijane prostopadle do umacnianej powierzchni skarpy. Podczas mocowania kotwi nie wolno spowodować uszkodzeń lub deformacji taśm geokraty.

Na szczycie skarpy geokratę odwija się w formie zakładu o szerokości zgodnej z zaleceniami producenta i mocuje do gruntu rodzimego kotwami umieszczonymi w każdej skrajnej komórce. Dla ograniczenia przenikania wód powierzchniowych, wskazane jest aby komórki geokraty wypełnić na całej szerokości zakładu starannie zagęszczonym kłębkiem.

Umocowanie i zakończenie dolnej krawędzi geokraty należy wykonywać podobnie jak zakotwienie górne, wypełniając komórki kłębkiem.

5.4.2. Wypełnienie geokraty betonem

Zainstalowaną geokratę wypełnia się betonem, który po wyrównaniu zagęszcza się lekkim wibratorem lub ciągnionym walcem ogrodniczym, aby zapewnić dokładne wypełnienie komórek. Istotnym jest, aby wypełnianie komórek przeprowadzić z dołu ku górze, dzięki czemu każda następna wypełniana komórka będzie się wspierała na już zabudowanej.

6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w STWIORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1], pkt 6.

6.2. Badania przed przystąpieniem do robót

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca powinien:

- uzyskać wymagane dokumenty, dopuszczające wyroby budowlane do obrotu i powszechnego stosowania (certyfikaty zgodności, deklaracje zgodności, aprobaty techniczne, ew. badania materiałów wykonane przez dostawców itp.), potwierdzające zgodność materiałów z wymaganiami pktu 2 niniejszej specyfikacji,
- wykonać własne badania właściwości materiałów przeznaczonych do wykonania robót, określone w pkt 2 lub przez Inżyniera.

Wszystkie dokumenty oraz wyniki badań Wykonawca przedstawia Inżynierowi do akceptacji.

6.4. Kontrola jakości podczas wykonywania robót

6.4.1. Kontrola materiałów na budowie

6.4.1.1. Kontrola wizualna geokraty

Szerokość taśmy, z której jest wykonana geokrata mierzona przymiarem z dokładnością 1 mm nie może się różnić więcej niż o 3% i nie więcej niż 3 mm. Tolerancja wymiarów sekcji nie może różnić się od deklarowanej przez producenta o więcej niż 2%. Sekcja geokraty rozłożona na płaskiej, poziomej powierzchni powinna mieć kształt prostopadłościanu. Górna powierzchnia powinna być płaska bez widocznych sfalowań.

6.4.2. Sprawdzenie przygotowania podłoża

Przygotowanie podłoża pod umocnienie należy kontrolować na zgodność pktu 5.3.

6.4.3. Sprawdzenie ułożenia geokraty

Należy sprawdzić:

- mocowanie geokraty do podłoża,
- połączenia między sekcjami geokraty,
- przylegania geokraty do podłoża skarpy przed wprowadzeniem w jej strukturę humusu,

- wypełnienie skrajnych komórek geokraty betonem B15 wg STWIORB M-13.02.00 [4] pkt 5.

6.4.4. Sprawdzenie wypełnienia geokraty betonem

Geokrata powinna być równo wypełniona zagęszczonym betonem.

7. OBMIAR ROBÓT

7.1. Ogólne zasady obmiaru robót

Ogólne zasady obmiaru robót podano w STWIORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1], pkt 7.

7.2. Jednostka obmiarowa

Jednostką obmiarową jest m² (metr kwadratowy) umocnienia geokrata z wypełnieniem humusem.

8. ODBIÓR ROBÓT

8.1. Ogólne zasady odbioru robót

Ogólne zasady odbioru robót podano w STWIORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1], pkt. 8.

Roboty uznaje się za wykonane zgodnie z dokumentacją projektową, STWIORB i wymaganiami Inżyniera, jeżeli wszystkie pomiary i badania z zachowaniem tolerancji wg punktu 6 dały wyniki pozytywne.

8.2. Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu

Odbiorowi robót zanikających i ulegających zakryciu podlegają:

- równość i stopień zagęszczenia podłoża gruntowego,
- ułożenie geokraty.

Odbiór tych robót powinien być zgodny z wymaganiami STWIORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1] oraz niniejszej STWIORB.

9. PODSTAWA PŁATNOŚCI

1.4. 9.1. Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności

Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności podano w STWIORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1], pkt 9.

9.2. Cena jednostki obmiarowej

Cena jednostkowa umocnienia geokrata z wypełnieniem betone obejmuje:

- roboty pomiarowe i przygotowawcze,
- dostarczenie projektu stabilizacji skarpy i harmonogramu robót,
- oznakowanie robót,
- oczyszczenie terenu z zanieczyszczeń,
- zebranie i złożenie zanieczyszczeń w przyzmy,
- odwiezienie zanieczyszczeń poza teren budowy,
- zakup i transport materiałów i pozostałych środków produkcji,
- rozłożenie i przymocowanie geokraty do powierzchni skarpy,
- wypełnienie humusem i obsianie mieszkankami traw,
- uporządkowanie terenu,
- przeprowadzenie badań i pomiarów wymaganych w STWIORB i usunięcie ewentualnych niezgodności.

9.3. Sposób rozliczenia robót tymczasowych i prac towarzyszących

Cena wykonania robót określonych niniejszą STWIORB obejmuje również:

- roboty tymczasowe, które są potrzebne do wykonania robót podstawowych, ale nie są przekazywane Zamawiającemu i są usuwane po wykonaniu robót podstawowych,
- prace towarzyszące, które są niezbędne do wykonania robót podstawowych, niezaliczane do robót tymczasowych.

10. PRZEPISY ZWIĄZANE

10.1. Ogólne specyfikacje techniczne

1.	D-M-00.00.00	Wymagania ogólne
2.	M-11.01.04	Zasypanie wykopów fundamentowych i wykonanie nasypów przy obiektach inżynierskich
3.	M-12.01.00	Stal zbrojeniowa
4.	M-13.02.00	Beton niekonstrukcyjny w obiekcie mostowym

10.2. Normy

5.	PN-C-89034:1981	Tworzywa sztuczne. Oznaczanie cech wytrzymałościowych przy statycznym rozciąganiu
6.	PN-C-89035:1992	Tworzywa sztuczne. Metody oznaczania gęstości i gęstości względnej tworzyw nieporowatych
7.	PN-C-89049:1976	Tworzywa sztuczne. Oznaczenie korozji naprężeniowej polietylenu w środowisku substancji powierzchniowo-czynnej
8.	BN-77/8931-12	Oznaczanie wskaźnika zagęszczenia gruntu
9.	PN-B-04481:1988	Grunty budowlane. Badanie próbek gruntu
10.	PN-B-12099:1997	Zagospodarowanie pomelioracyjne. Wymagania i metody badań

